

Handläggare
Kristina Björkegren Linder
Telefon: 08-50833980**Till**
Utbildningsnämnden
2023-08-31

Värderingsarbete i skolan

Svar på skrivelse från Jan Jönsson m.fl. (L)

Förvaltningens förslag till beslut

Utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Sammanfattning

Utbildningsnämnden har mottagit en skrivelse från Jan Jönsson med flera (L) med frågor om hur värdegrundsarbetet ser ut i stadens skolor och hur förvaltningen stöttar skolorna i det arbetet.

Utbildningsförvaltningen har flera pågående och planerade kompetenshöjningsinsatser inom de områden som skrivelsen berör, såväl breda som riktade till olika yrkesgrupper. Normkritiskt arbete och våldsprevention är högt prioriterat såväl inom central förvaltning som på de enskilda skolorna.

Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Bakgrund/Ärendet

Utbildningsnämnden har mottagit en skrivelse från Jan Jönsson med flera (L) med frågor om hur värdegrundsarbetet ser ut i stadens skolor. I skrivelsen ställs frågor om antal HBTQ-certifierade skolor, om förvaltningens stöd till skolornas sex- och samlevnadsundervisning och det fortlöpande våldspreventiva arbete som bedrivs inom ramen för programmen ”Mentorer i våldsprevention” och ”Agera tillsammans”.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom grundskoleavdelningen.

Ärendet kommer att behandlas i samverkan med de fackliga organisationerna den 22 augusti 2023. Funktionshindersrådet kommer att få möjlighet att behandla ärendet vid sammanträdet den 23 augusti 2023.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen har haft normkritik och våldsprevention som högt prioriterade områden sedan en tid tillbaka. För att stötta skolorna i detta arbete har förvaltningen anställt en centralt placerad samordnare.

Antal hbtq-certifierade skolor

På stadens skolor förekommer två olika typer av certifiering, dels RFSL:s hbtq-certifiering, dels stadens egna hbtq-diplomering. I dagsläget har följande skolor genomgått någon av de två utbildningarna:

hbtq-diplomering grundskolor	hbtq-certifiering grundskolor	hbtq-diplomering gymnasieskolor	hbtq-certifiering gymnasieskolor
Örbyskolan	Eriksdals-skolan	Blackebergs-gymnasium	Stockholms hotell- och restaurangskola
Konradsbergs-skolan	Kungsholmens grundskola	Bromma gymnasium	S:t Eriks gymnasium
Rålambshovs-skolan	Farsta grundskola och Adolf Fredriks musikklasser	Fd Skärholmens gymnasium	Riksgymnasiet för rörelsehindrade i Stockholm (RGRH)
	Mälarhöjdens skola		
	Tullgårdsskolan		
	Vasa Real		

Förvaltningens stöd till skolornas arbete med sex- och samlevnadsundervisning

Hösten 2022 bytte kunskapsområdet namn till *Sexualitet, samtycke och relationer* i skolans styrdokument. I samband med namnbytet skedde såväl förändringar i innehåll som krav på regelbunden undervisning med tydlig progression. Inför revideringen av ämnet genomfördes digitala föreläsningar om förändringarna. Skolorna fick även möjlighet att söka extra medel för att utveckla kunskapsområdet.

Under läsåret 2022/2023 tog föreläsningarna form av pedagogiska kaféer riktade till olika yrkesgrupper; lärare i anpassade grundskolan (tidigare grundsärskolan), personal i förskoleklass och fritidshem, lärare i anpassade gymnasieskolan (tidigare gymnasiesärskolan) och lärare som arbetar med NTA-teman.

De etablerade nätverksträffarna för elevhälsans professioner har haft sexualitet, samtycke och relationer som ett genomgående tema läsåret 2022/2023. I nätverksträffarna ingår samtliga skolkuratorer, skolsköterskor, skolpsykologer, studie- och yrkesvägledare, speciallärare och specialpedagoger i stadens skolor. I träffarna har bland annat ingått föreläsningar från Skolverket och kunskapshöjande föreläsningar kring hbtqia+.

Två gånger per år arrangerar förvaltningen ”Event elevhälsa” som riktar sig till skolledning och elevhälsoteam på stadens grundskolor. Under läsåret 2022/2023 inkluderades föreläsningar om hedersrelaterat våld och förtryck och sex mot ersättning/Sugardating på ”Event elevhälsa”.

Under 2022 fick 65 grundskolor och anpassade grundskolor (tidigare grundsärskolan), elva gymnasieskolor och en anpassad gymnasieskola (tidigare gymnasiesärskola) extra medel från central förvaltning för att utveckla området *Sexualitet, samtycke och relationer* och/eller arbetet med våldsprevention. Stödet utgår ifrån analys och utvecklingsbehov på den lokala skolan.

I det nya kunskapsområdet *Sexualitet, samtycke och relationer* ingår att undervisa och samtala med eleverna om hedersrelaterat våld och förtryck. Under läsåret 2022/2023 har förvaltningen i samarbete med Origo, Stockholms läns resurscentrum för hedersrelaterat våld och förtryck, tagit fram en anpassad föreläsning för skolpersonal. Föreläsningen är tänkt att ges två gånger per år. Den första genomfördes i augusti 2022.

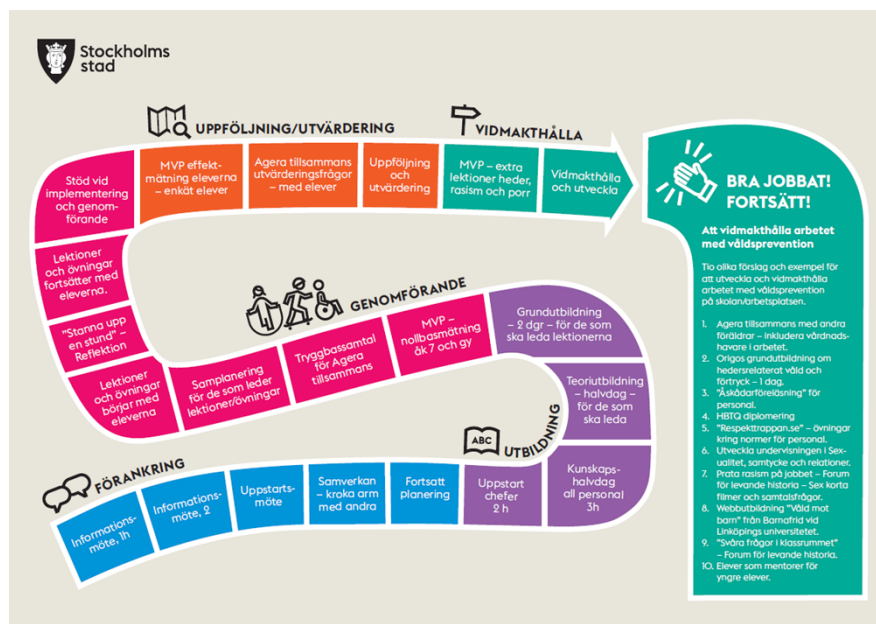
Under 2023 erbjuder förvaltningen flera kompetenshöjande insatser - bland annat två processutbildningar för personal på högstadiet och gymnasiet i samarbete med RFSU, en workshop för skolkuratorer, digitala föreläsningar med fokus på samtycke, kommunikation och ökade kunskaper om hbtqia+ för lärare och skolpersonal samt riktade föreläsningar till förskoleklass och fritidshem.

Sedan tidigare har några av stadens högstudier deltagit i ett forskningsprojekt rörande sexualitet, samtycke och relationer i samarbete med Stockholms universitet. Under läsåret 2023/2024 kommer även en F-6-skola att ingå i ett motsvarande forskningsprojekt med yngre elever.

Våldspreventionsprogrammen ”Mentorer i våldsprevention” och ”Agera tillsammans”

Det pågår ett arbete i staden för att skapa ett sammanhållet våldspreventivt arbete. Utbildningsförvaltningen leder det arbetet i

samarbete med socialförvaltningen, stadsdelsförvaltningarna och kulturförvaltningen. Utbildningsförvaltningen har tagit fram en ny processplan för att skapa överblick över de steg som ingår för att påbörja och nå framgång med ”Mentorer i våldsprevention” och ”Agera tillsammans”.

Hösten 2023 kommer totalt 43 skolor att arbeta med MVP och/eller AT. Några skolor har fått stöd att göra ”en omstart” efter pandemin. Antalet nya skolor som väljer att arbeta med programmen ökar med mellan fem och åtta skolor per år.

Under läsåret har arbetet med att utveckla föräldraträffar inom ramen för ”Agera tillsammans” fortsatt. Det är ett samarbete mellan utbildningsförvaltningen, *Familjehuset* i Rinkeby-Kista och skolorna i samma område. Under läsåret har sex skolor erbjudit föräldraträffar. Planering pågår för att utöka antalet skolor som ska erbjuda träffar.

Sedan tidigare har S:t Eriks anpassade gymnasieskola utvecklat arbetet med att leda MVP-lektioner för elever med intellektuell funktionsnedsättning. Under det kommande läsåret ska två anpassade grundskolor (tidigare grundsärskolor) påbörja ett utvecklingsarbete för att anpassa lektionerna till elever med intellektuell funktionsnedsättning i de lägre åldrarna.

Under det kommande läsåret ska Hagsätraskolan i samverkan med förvaltningen ta fram MVP-material för att kunna använda med elever som är nyanlända. Tanken är att välja ut kärnövningar i MVP och översätta material och bilder till de vanligaste språken.

Avslutningsvis är följande utbildningar planerade för personal i stadens skolor:

Utbildning	Antal utbildningar under 2023	Antal personal
Kunskapshalvdag, 3 h – utbildning om våld, genus och aktiv åskådare för all personal	11 st	Cirka 1 200 personal
MVP grundutbildning för att leda lektioner	6 st	Cirka 150 personal
AT grundutbildning för att leda lektioner	6 st	Cirka 150 personal
Uppstart chefer, 3 h en kortare utbildning för chefer	1 st	12 skolledare
MVP Fritid	Länsstyrelsen kommer att anordna 3 utbildningar	Staden önskar 90 platser

Konsekvenser för barns rättigheter samt jämställdhetsanalys
Då ärendet är svar på en skrivelse gör förvaltningen ingen egen analys av ärendets konsekvenser för jämställdhet eller för barns rättigheter.

Förslag till beslut

Utbildningsförvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Lena Holmdahl
Utbildningsdirektör
Utbildningsförvaltningen

Peter Bragner
Grundskoledirektör
Utbildningsförvaltningen

Bilaga

Skrivelsen Värderingsarbete i skolan av Jan Jönsson med flera (L)

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Lena Holmdahl, Utbildningsdirektör	2023-08-23